

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/91/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118010686
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Mihal
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2118010686.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci proti odsúdenému O. M., narodenému dňa X. K. XXXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného O. M. proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25. apríla 2018, č. k. 1PP/36/2018 - 30, rozhodol na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. augusta 2018 v Trnave

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného O. M. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa zo dňa 25. apríla 2018, č. k. 1PP/36/2018 - 90 bola (v zmysle § 415 ods. 1 Trestného poriadku) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného zákona (ďalej aj Tr. zák.) zamietnutá žiadosť odsúdeného O. M. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava (Okresného súdu Bratislava II) zo dňa 7. októbra 2016 sp. zn. 5T/171/2016.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne (citácia):

„Dňa 14.03.2018 podal na tunajší súd odsúdený O. M. návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava zo dňa 07.10.2016 sp. zn. 5T/171/2016 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., pričom jeho predpokladaný koniec má mať po započítaní dňa 26.03.2019. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. uplynula dňa 26.03.2018.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: návrh odsúdeného s prílohami z č. l. 1-5, aktuálny odpis RT z č. l. 11-12, hodnotenie ÚVTOS z č. l. 13, skrátený výpis klienta z č. l. 14, rozhodnutie súdu z č. l. 21, osobný spis odsúdeného.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 21.03.2018 vyplynulo aj nasledovné (podstatné citácie): „Odsúdený bol dňa 16.11.2016 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou a bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcich ústavoch bolo na požadovanej úrovni, rešpektoval pokyny príslušníkov, plnil si svoje povinnosti a dodržiaval interné predpisy. Počas výkonu trestu odňatia slobody v tunajšom ústave je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží rešpektovať. Problém má s plnením si povinností a dodržiavaním interných predpisov. Doposiaľ má evidované 2 negatívne poznatky za porušenie ústrojovej disciplíny a neporiadok v osobných veciach. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi zmysluplne. Počas výkonu trestu v tunajšom ústave prejavil záujem o pracovné zaradenie, ale nie je v tunajšom ústave zaradený do práce zo zdravotných dôvodov. Podľa potreby sa zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti

odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Uvedené činnosti si zodpovedne plní. Menovaný bol do 12-tich rokov vychovávaný v úplnej rodine. Po rozvode rodičov striedavo býval s matkou aj otcom. Po absolvovaní základnej školy pokračoval v štúdiu na Strednej hotelovej škole v J., kde maturoval v odbore hotelierstvo, obchod, služby, turizmus. Odsúdený vystriedal viacero zamestnaní. Brigádoval cez pracovnú agentúru, pracoval na čerpacej stanici aj v Baumaxe. Neskôr pracoval ako skladník v Českej republike aj v Nemecku. Pred nástupom do výkonu väzby bol nezamestnaný. Je slobodný, bezdetný, vyživovaciu povinnosť si nenahlásil. Pred výkonom trestu býval s otcom. Počas výkonu trestu sa pravidelne kontaktuje najmä s otcom telefonovaním a návštevami. S matkou sa nekontaktuje. Vzťah s družkou D. G. je v kríze, na listy mu neodpovedá. Po prepustení z výkonu trestu sa plánuje vrátiť bývať k otcovi. Je vedený k zodpovednosti za svoje správanie a konanie, ku kritickému postojovi vzhľadom na páchanú trestnú činnosť a k vhodnej profitoxikomanickej osvete. Možno konštatovať, že odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania plní len čiastočne. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (opakovane súdne trestaný, drogy, spáchaný zločin). V súčasnosti je v pedagogickej dokumentácii voči menovanému evidované jedno trestné sťaženie. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčam ho podmienené prepustiť s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 9-krát súdne trestaný (vrátane spomenutého odsúdenia). Vždy bol súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť (krádeže), pričom skutok, pre ktorý vykonáva terajší trest odňatia slobody a ktorý spáchal dňa 10.02.2016, bol po právnej stránke posúdený ako krádež, ale aj v spojení so závažnejším trestným činom - zločinom ublíženia na zdraví, keď bodol inú osobu do oblasti srdca počas krádeže, ktorá sa mu snažila v nej zabrániť. Opakovane mu boli za jeho trestné činy ukladané podmienené tresty odňatia slobody a aj tresty povinnej práce. Vôbec prvý nepodmienečný trest odňatia slobody odsúdený vykonal dňa 13.09.2014, pričom v období skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. OT/454/2013 bol následne trikrát odsúdený v tzv. superrýchlych konaniach na 2 tresty povinnej práce a následne a už spomínaný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Odsúdený na verejnom zasadnutí okrem iného uviedol: „Chcem sa vyjadriť k trestnému činu, ktorý som spáchal. Za to sa veľmi ospravedlňujem a je mi to veľmi ľúto. V tom čase som bol na drogách, bolo tam viacero negatívnych faktorov, ktoré negatívne ovplyvňovali môj život. Ja sa za to veľmi hanbím. Prisahám, že sa to už nikdy nezopakuje, ani nič podobné. Ja som musel rozobrať celý svoj život do podrobnosti, aby som pohľadal tie chybné veci a príčiny toho môjho zlyhania. Po tejto analýze som zistil, že hlavná príčina tohto celého boli tie drogy. K drogám chcem povedať toľko, že s tým mám problém od základnej školy. Bolo to asi v 7. alebo 8. triede na ZŠ. Bral som pervitín aj marihuana tam bola. Začalo to tak, že sme tam boli nejaká partia tých spolužiakov a tí deviataci už mali skúsenosti s tými drogami, marihuanou, tak v tom čase ja som mal taký pasívny postoj k životu, nemal som vytvorené hodnoty, bral som to ako autoritu, že som sa chcel podobať alebo priblížiť, tak som sa dostal k tej marihuane. Potrebovali sme na marihuanu peniaze, tak sa pridružili krádeže doma u rodičov, otcovi som začal kradnúť peniaze, aby som si mohol nakúpiť drogu. V tom čase už sa začali také problémy a prejavovať určitá známka závislosti. Pridružili sa rôzne problémy, otec na to časom došiel. Potom po čase po tých krádežach sme sa pohádali, tak sme si ten vzťah tak naštrbili, tak sme sa odlúčili, zostal som ako dosť mladý na ulici, materiálne nezabezpečený. Tam nastal ten efekt padajúceho šípku, k drogám sa pridružilo aj sociálne zlyhanie, ako aj to materiálne zlyhanie. Ako som bol na ulici, potreboval som niečo jesť, spať, ľudské potreby. Začal som kradnúť jedlo po obchodoch, v potravinách, za čo som bol aj trestaný. Bol som aj raz vo výkone trestu v nápravnom centre 6 mesiacov, dostal som tam nejaké verejnoprospešné práce, tie som aj vykonával. Nevykonával som ich celé, čiastočne som ich vykonával. V tom čase ako som ich vykonával, tak mi zlomili ruku. Musel som ísť na operáciu, preto nemôžem pracovať vo výkone trestu. Chcem byť prepustený aj preto, lebo veľa času mi zobrali tie drogy. Ten čas už nevrátim naspäť. Ďalšia vec je taká, že tu dosť trpím. S týmto zmýšľaním, čo mám, sa tu necítim dobre medzi týmito ľuďmi. S otcom som si upravil ten vzťah, bol na každej návšteve. Po prepustení pôjdem k otcovi. Po prepustení by som mal prevziať firmu otca. Ľutujem tie krádeže a celé to obdobie. Mám plány do budúcnosti, musím splatiť exekúciu, musím splatiť tú dlžobu, dúfam že sa mi to podarí pomocou tej firmy. Mám ďalšie trestné sťaženie ohľadom nedorobených verejnoprospešných prác, ktoré som nemohol dorobiť kvôli tej ruke. Tieto práce si tiež budem musieť asi dorobiť.“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení neprišlo k zmenám a záver hodnotenia zostal však nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Návrh odsúdeného o podmienené prepustenie navrhujem zamietnuť pre nesplnenie materiálnej

podmienky. Z hodnotenia odsúdeného nevyplýva polepšenie vo výkone trestu, nemá evidovanú ani jednu odmenu, naopak má evidované dva negatívne poznatky a konštatuje sa iba čiastočné splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie. Zároveň poukazujem aj na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého je zrejmé, že odsúdený od roku 2011 páchal sústavne trestnú činnosť, ktorej závažnosť sa zvyšovala, pričom samotné, aj keď úprimné, oľutovanie tejto trestnej činnosti nepostačuje na to, aby bol podmiennečne prepustený.“

Podľa § 415 ods. 1 veta prvá Tr. por. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým s návrhom o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu na výkon trestu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie 3 podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený O. M. už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Druhá zákonná (materiálna) podmienka, a to tá, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život (t. j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu, sa nejavila ako splnená, nakoľko odsúdený má v hodnotení dva negatívne záznamy za porušenie ústrojovej disciplíny a neporiadok v osobných veciach, pričom počas doterajšieho výkonu trestu nepreukázal svoje polepšenie, keďže okrem iného nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu a ani inak sa pozitívne navonok počas výkonu trestu neprejavil.

Splnená nebola dôsledne ani tretia z citovaných podmienok, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného O. M. bolo podľa názoru súdu s poukazom na jeho bohatú trestnú minulosť riziko recidívy príliš veľké. Súd len upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Odsúdený v minulosti vykonal už nepodmiennečný trest odňatia slobody za úplne totožnú trestnú činnosť, ako aj viaceré podmiennečné tresty odňatia slobody, resp. ide v prípade odsúdeného o tzv. špeciálneho recidivistu, keď sa v minulosti opakovane dopustil krádeží, pre ktoré bol už 9-krát súdne trestaný, pričom trestnú činnosť páchal napriek predošlým postihom v podobe viacerých alternatívnych trestov (podmiennečných či povinnej práce), ktoré však svoj účel zjavne nesplnili, keďže odsúdený opätovne spáchal prečin krádeže, avšak už závažnejším spôsobom v podobe spáchania aj zločinu ublíženia na zdraví (v jednočinnom súbehu), keď bodol inú osobu do oblasti srdca, ktorá mu chcela v tejto krádeži

zabrániť. Konanie odsúdeného tak vygradovalo do tej miery, že sa neštil použiť na iného zbraň za účelom dokonania krádeže. Preto sa súd stotožnil s tým, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá z dôvodov v hodnotení uvedených, pričom drogovú závislosť ako dôvod páchania trestnej činnosti potvrdil aj sám odsúdený. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru súdu nedávali dostatočnú záruku, že odsúdený O. M. by na slobode viedol riadny život. Veľmi podstatné je aj to, že odsúdenému v žiadnej jeho trestnej veci doposiaľ nebolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie a ani sám sa v tomto smere nevyjadril, či takéto liečenie absolvoval prípadne na slobode a dobrovoľne, ktorá skutočnosť, teda jeho „neliečená“ drogová závislosť, bola významným faktorom pri „negatívnom“ vyhodnotení splnenia tejto druhej materiálnej podmienky.

Podmienečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a taktiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného O. M. nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život, vedenie ktorého (resp. polepšenie) nepreukázal ani počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody.

Na tomto závere nemohli zmeniť nič ani skutočnosti uvádzané odsúdený na verejnom zasadnutí či v jeho návrhu o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a ani „pozitívne“ hodnotenie riaditel'a ústavu ohľadom jeho podmienečného prepustenia (ktoré má pre súd len odporúčací charakter čo do splnenia podmienok na podmienečné prepustenie).

Z uvedených dôvodov zamietol jeho návrh o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.“

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote (na verejnom zasadnutí okresného súdu, po jeho vyhlásení, po porade so svojim obhajcom a priamo do zápisnice) sťažnosť odsúdený O. M. Prítomný prokurátor sa práva podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu na verejnom zasadnutí dňa 25. apríla 2018 výslovne vzdal.

Odsúdený O. M. sťažnosť odôvodnil písomným podaním zo dňa 24. apríla 2018 v rozsahu č. I. 39 - 40 spisu tak, že trestnú činnosť spáchanú v minulosti oľutoval, „negatívne zápisy mu neodôvodnene udelil voči nemu zaujatý a nahneváný (nervák) pedagóg, potom ho premiestnili na iný oddiel, ale zápisy sa nedajú zmazať. Pochvalu mohol mať, no nikdy si ju nevypýtal, raz mal namiesto pochvaly udelenú mimoriadnu návštevu od pána G.. V minulosti kradol (jedlo v obchodoch), hanbí sa za to. Vtedy bol však závislý na drogách, mal narušený vzťah s otcom, nemal strechu nad hlavou. Teraz má s otcom upravený vzťah, bude u neho pracovať vo firme, drogy sa nedotkne. Vonku si nebude užívať (má dlhy 10.000 eur), ale makať. Prosí o šancu v podobe podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.“

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

Krajský súd v Trnave z podnetu podanej sťažnosti v intenciách § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, pričom zistil, že sťažnosť odsúdeného O. M. nie je dôvodná.

Okresný súd postupoval v súlade so zákonom a správne, keď na podklade zhromaždeného spisového materiálu a dokazovania vykonaného predpísanou formou dospel na verejnom zasadnutí k tomu hodnotiacemu záveru, že odsúdený O. M. nespĺňa podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 písm. b, ods. 2 Tr. zák. na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vecne správne špecifikované súdom prvého stupňa v napadnutom uznesení.

Senát Krajského súdu v Trnave ako sťažnostný súd si všetky závery okresného súdu plne osvojuje a v rámci postupu svojho konania na ne ako na správne v celom rozsahu odkazuje, a to bez potreby opakovania takýchto dôvodov. Aj podľa zistení sťažnostného súdu odsúdený O. M. nespĺňa podmienky predpokladané vo vyššie uvedenom ustanovení § 66 ods. 1 písm. b, ods. 2 Tr. zák. z hľadiska materiálnej stránky.

Za tejto situácie je jeho náprava a prevýchova pobytom na slobode po predčasnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody problematická. Ochrana ostatných členov spoločnosti si vyžaduje u odsúdeného ďalší výkon trestu odňatia slobody.

Nezistiac podmienky pre zmenu napadnutého uznesenia senát Krajského súdu v Trnave podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného O. M. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.